

HELFO Hovedkontoret	
Saksnr.: 11/853 18	Ark.nr.: OKT. 2011 515
Saksbeh.: Uo§	Ingvild Martinsen Kass. år:

Helseøkonomiforvaltningen (HELFO) Hovedkontor
Postboks 2440
3104 TØNSBERG

Deres ref.: 11/853
Saksbehandler: GANEB
Vår ref.: 11/5774
Dato: 13.10.2011

Ber om tilbakemelding på praksis og tolking av regelverk - Oppgjør for helsetjenester mottatt i et annet EØS-land - Folketrygdloven § 5-24a

Viser til HELFOs brev av 15. september 2011 vedrørende oppgjør for helsetjenester mottatt i et annet EØS-land, jfr. folketrygdloven § 5-24 a.

HELFO administrerer den nye refusjonsordningen, og skal fatte vedtak om refusjon og foreta eventuelle utbetalinger til refusjonsberettigede brukere. Folketrygden (representert ved HELFO) skal dekke refusjonsutgiftene forbundet med de tjenester og varer hvor folketrygden er eneste offentlige finansør når tilsvarende helsetjenester mottas i Norge. Øvrige refusjonsutgifter skal dekkes av den instans som innehar "sørge-for" ansvaret for tilsvarende helsetjenester i Norge. Dette innebærer at "sørge-for" instansen (det være seg RHF, fylkeskommune eller kommune) vil bli fakturert av HELFO for slike tjenester, og "sørge-for" instansen plikter å refundere HELFO de berettigede utgiftene. Ansvarsfordelingen fremgår av forskrift F22.11.2010 nr 1466, § 12.

Det fremgår av HELFOs brev at flere kommuner likevel ikke vil foreta utbetalinger etter krav fra HELFO. Kommunenes begrunnelser oppgis å være at slike utbetalinger vil stride mot kommunenes reglement for attestasjon og anvisning, videre at informasjonen som HELFO gir sammen med kravbeløpet er mangelfull og for lite informativ. Herunder etterspørres pasientens personnummer og navn, type behandling pasienten har fått, tidspunkt for behandling, i hvilket land behandlingen er mottatt og type behandlingsinstitusjon etc. HELFO opplever imidlertid på sin side at hensynet til personvern og taushetsplikt medfører at enkelte opplysninger som kommunene etterspør ikke kan distribueres.

HELFOs taushetsplikt reguleres av folketrygdloven § 21-11a tredje ledd, jf arbeids- og velferdsforvaltningsloven (NAV-loven) § 7 første, tredje, fjerde og femte ledd. HELFO kan med hjemmel i NAV-loven § 7 fjerde ledd, utlevere opplysninger til offentlige myndigheter i andre tilfelle enn nevnt i tredje ledd når det er "godtgjort at opplysningene er nødvendige for at disse myndighetene skal kunne løse pålagte offentlige oppgaver". Hvilke opplysninger som kan gis etter denne bestemmelse er regulert i dispensasjonsvedtak gitt av Arbeids- og velferdsdirektoratet. Etter at HELFO ble underordnet Helsedirektoratet, har HELFO fått delegert egen fullmakt. Ved vurderinger knyttet opp i mot NAV-loven § 7 fjerde ledd skal tidligere praksis i henhold til Arbeids- og velferdsdirektoratets dispensasjonsvedtak være retningsgivende. Det er et vilkår etter § 7 fjerde ledd første punktum at opplysningene er "nødvendige for at kommunen skal løse en pålagt offentlig oppgave". Helsedirektoratet har i likhet med HELFO vurdert at opplysninger om brukers personnummer ikke kan anses nødvendig for å løse en pålagt offentlig oppgave i kommunene. Videre sier bestemmelsens særskilte begrensning i fjerde ledd annet punktum at det ikke kan utleveres opplysninger om en persons "helseforhold". Sammenstillingen av opplysninger om en persons personnummer og type behandling vedkommende har fått utført, er også etter vårt syn å anse som opplysninger om helseforhold, og dermed omfattet av unntaket.

Det er ennå ikke forskriftsfestet hvordan oppgjørene mellom HELFO og "sørge-for" instansene skal foregå. Imidlertid er de finansielle forpliktelsene som følger av ordningen lovmessig forankret, og nødvendige tilpasninger / endringer i tilstøtende lovverk er gjort. Dette gjelder blant annet kommunehelsetjenesteloven, hvor kommunenes finansieringsplikt er hjemlet i § 5-1, 6. ledd. Av forarbeidene til ftl § 5-24 a fremgår det at bakgrunnen for endringen er å sikre at kommunenes finansielle ansvar etter den nye refusjonsordningen blir ivaretatt. Slik direktoratet ser det, vil "sørge-for"

Helsedirektoratet • Divisjon helseøkonomi og finansiering

Avd. behandlingsrefusjon
Gaute Neby, tlf.: 24 16 31 27

Postboks 7000 St. Olavs plass, 0130 Oslo • Besøksadresse: Universitetsgata 2, Oslo • Tlf.: 810 20 050
Faks: 24 16 30 01 • Org. nr.: 983 544 622 • postmottak@helsedir.no • www.helsedirektoratet.no

instansenes eksplisitte finansieringsforpliktelser sammenstilt med de pålagte hensyn til personvern og taushetsplikt innebære at åpningen for å avstå fra å refundere HELFO er relativt liten.

Før saken løftes videre fra direktoratet, er det på bakgrunn av det ovennevnte imidlertid vesentlig at de aktuelle "sørge- for" instansene i kommunikasjonen med HELFO avkreves begrunnelser for sine avslag med henvisning til og vurdering av relevant lovverk. Det er også vesentlig at instansene i denne kommunikasjonen gis henvisning til de regler som begrenser HELFOs muligheter til å utlevere opplysninger som diskutert over. For direktoratets del, vil det også være av interesse å vite noe om kommunenes praksis i forhold til refusjon av HELFOs krav (dvs om det er ulik praksis mellom ulike kommuner). Videre har direktoratet også interesse av å bli presentert med tallmateriale som beskriver omfanget av utestående refusjoner som har sitt utgangspunkt i disse uenighetene. Disse forholdene vil til sammen kunne gi direktoratet et bedre grunnlag for å utarbeide og foreslå konkrete tiltak med tanke på å redusere folketrygdens inntektstap knyttet til denne problematikken. Vi ber derfor HELFO om å videreføre dialogen med de aktuelle kommunene i henhold til de ovennevnte føringer, og at direktoratet etter en periode forelegges etterspurt informasjon.

I forhold til hensiktsmessigheten av den vedtatte finansieringsmodellen for ordningen, så er Helsedirektoratet enig i at det bør foretas en vurdering av denne. Imidlertid er vi av den oppfatning at dette må ses i sammenheng med det forestående pasientrettighetsdirektivet og arbeidet med å etablere en ordning for dette.

Vennlig hilsen

Steinar Mathisen e.f.
avdelingsdirektør

Gaute Neby
seniorrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk